

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 49

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, MARCH 11, 1963

STEV. LXI — VOL. LXI

Združevanja v prometu so vsak dan nujnejša

Predsednik Kennedy je stavil zadevni predlog Kongresu, pa dal tudi nova navodila zveznim agencijam za urejanje prometa.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy je že lansko leto predlagal Kongresu obširno zakonodajo, ki naj regulira naš promet na morju, na suhem in v zraku. Kongres se ni hotel ogreti za Kennedyjeve načrte, Kennedy je zato poskusil letos, da uredi vsaj vprašanja v letalstvu in železniškem prometu, ki sta glavni veji prometne industrije.

Pretekli teden je njegova administracija objavila načela, ki naj veljajo za združevanje transportnih podjetij v letalskem in železniškem prometu. Načela so res potrebna, kajti glavne naše železnice in letalske družbe se nahajajo v stalni krizi, ki je tako globoka, da po mnenju mnogih strokovnjakov ni zanje druge rešitve kot združevanje podjetij v zelo širokem obsegu.

Posebno v železniškem in letalskem prometu

To naziranje je deloma potrjeno tudi po praksi. Za pravico do združevanja prosijo namreč železniške družbe, ki so lastnice dveh tretjin naše železniške mreže in predstavljajo obenem polovico investicij v ameriških železnicah. V letalstvu pa prosijo za pravico do združevanja ravno naše največje letalske družbe.

Javne koristi morajo biti zavarovane

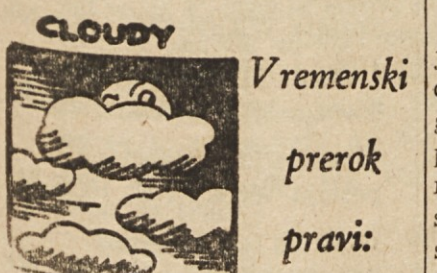
Kennedy je zato dal federalnim agencijam, ki dovoljujejo združevanja, navodila, kako naj pri tem postopajo. Najprvo morajo varovati interese potnikov in tistih podjetij, ki so navezani na železniški in zračni tovorni promet. Potem morajo varovati interese naše narodne varnosti. Gledati morajo, da ne bo ubit princip svobodne konkurence, da tarife ne bodo previsoke in da nova združena podjetja ne bodo omejevala prometne službe.

Nova navodila vsaj deloma zboljšujejo stanje v naši prometni industriji. So še zmeraj samo nadomestek za zakonodajo, ki jo administracija želi, Kongres pa odlaga.

Hruščev gre v aprilu na obisk v Kambodžo

MOSKVA, ZSSR. — Hruščev bo šel v aprilu na obisk v Kambodžo. Ob tej priliki se bo oglašal tudi v indijski prestolici, da govori s Nehrujem. Obisk v New Delhiju bo seveda važnejši od onega v Kambodži.

V okolici predsednika Nehruja se zelo zanimajo, kaj vse bo Hruščev želel govoriti s Nehrujem. Podrobnosti potovanja Hruščeva še niso znane.

Večinoma oblačno, možnost naletavanja snega pomešanega z dežjem. Najvišja temperatura 42.

Novi grobovi

Mary Raspor

V petek jutraj je v cerkvi sv. Andreja zadela kap 74 let staro Mary Raspor s 1439 E. 51 St., ko se je vrnila od obhajilne mise, kjer je prejela sv. obhajilo. Pokojna je bila doma v Žužemberku na Dolenjskem, od koder je prišla v ZDA leta 1906. Mož John ji je umrl lani v marcu. Zapustila je sinova Johna in Franka, hčer Mary Mysliwiec, dva vnuka, polbrata Janeza (v Evropi) in druge sorodnike. Bila je članica Bratovščine sv. rožnega venca pri fari sv. Pavla, Sv. Josipa br. 99 HBZ, Sv. Pavla br. 10 HKZ in The Macabees No. 493. Pogreb je danes jutraj ob 8:15 iz Grdinovega pokopališča na E. 62 St. v cerkvi sv. Pavla na E. 40 St. ob devetih, nato na Kalvarijo.

Mary Krasovec

Po daljšem bolehanju je preminula Mary Krasovec, rojena Koss, stara 81 let, stanujoča na 18802 Arrowhead Ave., poprej pa dolgo let na 17101 Waterloo Rd. Bila je vdova, soproj Jakob je umrl leta 1950. Tukaj zapuščata hčere Sophio Barton, Antonio Morell in Frances Cinkole, 9 vnukov in 7 pravnukov, brata Franka Koss in več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Cerknici pri Rakeku, kjer zapuščata sestro Terezo Zgonc in Ivano Tursic, brata Leopolda in druge sorodnike. Tukaj je bivala 50 let in je bila članica Društva Collinwood Hive št. 293 T.M. in Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete. Pogreb je danes jutraj ob 8:15 iz Jos Zele in Sinovi pokopališča na E. 152 St. ob devetih, nato na Kalvarijo.

Sen. Ellender o Afriki

WASHINGTON, D.C. — Senator Ellender je lani obiskal ali vsaj hotel obiskati vse nove afriške države. Ker je mislil, da tam lahko govori ravno tako odkrito kot v Ameriki, se je politikom v nekaterih državah takoj zameril, da ga niso pustili v njihove države. Da Ellender res gleda kritično na politično stanje v novih afriških državah, je pokazal s poročilom o svoji poti po Afriki. Poročilo obsega 800 strani, toda v njem je le malo hvala afriškimi politikom.

Po senatorjevem mnenju so to le neizkušeni, zato pa naduti politični špekulantje, ki ne morejo prenesti nobene resnice. Nihče med njimi ni sposoben, da bi v svoji državi uvedel vsaj podoben moderne uprave, v vseh in vsakem oziru se mora zanašati samo na podporo od zunaj. Ellender je bil seveda tudi pokora za naše diplomate po afriških prestolnicah. Morali so se stalno bati, da jim bo senatorjeva brezobzirna odkritostnost samo kazila njihovo delo. Ellender jim radi tega ni nič hvalažen.

Lani je bilo rojeno najmanj otrok v zadnjih 6 letih

WASHINGTON, D.C. — Lani je bilo rojenih v naši deželi po cenitvi federalnega statističnega urada samo 4.167.000 otrok proti 4.282.000 v l. 1961. Tako malo letno število rojstev nismo imeli že od l. 1956. Smrtnih slučajev je bilo lani 1.957.000, torej okoli 50.000 več kot l. 1957. Z lanskim letom smo prešli v dobo, ko bo število rojstev začasno pod običajnim povprečjem. Taka doba pride zmeraj v

Sovjetlija bo umaknila "nekaj tisoč" vojakov s Castrove rdeče Kube

Sovjetski poslanik Dobrinin je izjavil časnikařem, da bo Sovjetska zveza umaknila s Kube do prihodnjega petka "več tisoč" svojih vojakov s Kube.

WASHINGTON, D.C. — Sovjetski poslanik Anatol Dobrinin je po svojem obisku v državnem tajništvu izjavil časnikařem pretekli petek, da bo Sovjetska zveza držala svojo obljubo in umaknila do 15. marca več tisoč svojih vojakov s Castrove Kube. Po cenitvi ameriških uradnih krogov je na otoku okoli 17.000 sovjetskih vojakov, med njimi 5.000 v pravih borbenih enotah.

Državni tajnik Rusk je dejal, da je nekaj sovjetskih vojakov Kube že zapustilo in da je v kubanskih pristaniščih ali v bližini Kube dovolj sovjetskih ladij, da lahko odpeljejo domov sovjetsko vojaštvo.

Navzočnost sovjetskih vojakov na Kubi povzroča veliko nejevoljo v Kongresu in v javnosti Združenih držav. Nekateri zahtevajo, da naj vlada Združenih držav poskrbi, da bodo Rusi odšli s Kube zlepa, če pa to ne gre, pa zgrda.

Moskovska Pravda končno odgovorila Kitajcem

MOSKVA, ZSSR. — Kitajski komunisti so v dolgih člankih, posebno v vodilnem tedniku "Rdeča zastava", do kosti obrali vse odklone ruskih tovarišev od marksizma in leninizma in jih obsodili. Sedaj so dobili odgovor iz Moskve. "Pravda" je v kratkem, toda jasnem uvodniku odbila vse kitajske napade in seveda dokazala z odlomki iz Leninovih izjav in spisov, da v Peipingu nimajo prav.

Članek napravi vtis, da smatrajo v Moskvi, da je treba sedanjemu "ideološko" prakso med ruski in kitajski komunisti smatrati za zaključeno. Je pa dobro, da je prišlo do nje. Oba nasprotnika sta si vsaj vse povedala v obraz, kar jima je ležalo na srcu. Odkrila sta nagibe, zakaj se pripravata med seboj.

Rakete Sargent bodo nadomestile rakete Corporal

WASHINGTON, D.C. — Kako hitro zastari atomsko orožje, priča usoda rakete Corporal. Raketa Corporal je spadala med naše glavno taktično atomsko orožje. Letela je sicer samo 75 milj daleč, toda bila je radi svoje teže uporabna tudi v prvi bojni liniji. Imela je samo napako, da je rabila tekoče gorivo, ki ga je bilo treba napolniti v raketo pred uporabo, kar je trajalo skoraj pol ure.

Raketa Sargent ima isto razdiralno moč kot Corporal, vendar rabi trdno gorivo, je torej uporabna tako kot navadna granata. Rabiš jo lahko vsak trenutek. Naša armada je zato zamenjala doma vse rakete Corporal z raketo Sargent. Sedaj bodo tudi naše divizije v Nemčiji dobile raketo Sargent kot taktično atomsko orožje, raketa Corporal bo pa šla v rezervu.

Času 20-25 let po velikih vojskah.

Predsednikov svak Smith je začel s pripravami za volivno kampanjo

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy je naprosil svojega svaka Smitha, naj začne s pripravami za volivno kampanjo v prihodnjem letu. Smith ni v tem poslu noben novinec. Je aktivno sodeloval v agitaciji za Kennedyjevo kandidacijo in je tudi pridno agitiral, ko je predsednikov brat kandidiral v Massachusettsu za senatorja.

Smith misli, da ima trenutno dve važni nalogi pred seboj: najprej je treba pomiriti sprte demokrate po raznih državah. Domačih strankarskih prepričevanj imajo demokrate več kot preveč, posebno v velikih državah. Te prepričevanja bi Smith rad spravil s sveta vsaj za čas volivne kampanje v prihodnjem letu. Smith bi rad dobil tudi nove agitatorje za volivno kampanjo. Pri zadnjih volitvah se marsikateri med njimi ni obnesel, zato je predsednik tudi zmagal s tako pičlo večino. Prihodnje leto se Kennedy noče več izpostaviti taki nevarnosti. Zato je poslal svaka Smitha že sedaj na delo.

Sen. Lausche želi zvezno ureditev dnevnih kopov

WASHINGTON, D.C. — Pod dnevnimi kopi razumemo tisto kopanje premoaga, ki se vrši kar na površini. Najprej je treba s stroji pobrati zemljo s premoagovnih žil, potem pa začeti kopati premoag. Tak način kopanja premoaga je bolj rentabilen kot kopanje v podzemnih rovihi. Pod zemljo nakoplje rudar povprečno le nekaj nad 11 ton premoaga, na zemeljski površini pa do 25 ton. Dnevnih kopov je v naši deželi na tisoče, imamo jih tudi v državi Ohio, celo v daljnji okolici Clevelanda.

Dnevni kopi so s stališča produktivnosti stroškov donosna stvar, imajo pa svojo slabo stran: kakor hitro je premoagovna žila izčrpana, se za odprto zemeljsko površino nihče ne briga več. Zapuščen kopi kazijo okolico in niso uporabni. Zato jih je treba čim hitreje zasuti in zasaditi. V državi Ohio je zasipanje dnevnih kopov urejeno z državnim zakonom. V mnogih državah tega ni in ima radi tega naša dežela veliko škodo. Na milijone akrov ostane namreč golica. Sen. F. J. Lausche ima o tem problemu dosti skušnje, saj je bil guverner v državi Ohio. Zato je sedaj predlagal Kongresu, naj uredi vprašanje zapuščenih dnevnih kopov s federalnim zakonom.

Da je to vprašanje važno, se lahko sodi tudi po tem, da pri nas nakopljemo nad polovico vsega premoaga v dnevnih kopih.

Angleški delavski poslanci konferirali z Ulbrichtom

LEIPZIG, Nem. — Delegacija angleških delavskih poslancev in unijskih voditeljev je letos obiskala znanega spomladanskega veletrga v Leipzigu in ob tej priliki obiskala tudi glavnega vzhodnonemškega vodnika Ulbrichta.

Radi tega so se vladni krogi v Zahodni Nemčiji zelo razburili, ker se bojijo, da bodo angleški delavski poslanci res začeli zagovarjati idejo, da je treba komunistično Vzhodno Nemčijo vsaj "dejansko", če že ne pravno priznati. Nekaj podobnega je namreč izjavil novi voditelj angleške delavske stranke H. Wilson, kar so mu v Bonnu tudi zelo zamerili.

ZDRUŽEVANJE ARABCEV PO NASERJU OGROŽA IZRAEL

Prevrat v Siriji pretekli teden je odprl vrata novemu združevanju v arabskem svetu. Vesti iz Damaska in Bagdada govorijo o načrtih vojaške in politične povezave Iraka, Sirije, Jemena, Egipta in Alžirije. Taka zveza bi bila posebno nevarna Izraelu in bi spremenila celotno sedanje razmerje sil na Srednjem vzhodu.

BEJRUT, Lib. — Vojaški prevrat v Siriji pod vodstvom polk. Luway al Atassija in polk. Abdulaha Jabrinija je v petek uspel in dežela je dobila novo vladno podpredstvom Salaha Bitarja, dotedanjega zunanjega ministra. Večino v vladi imajo pripadniki socialistične stranke Baath, ki ima svoje pristaše tudi v drugih arabskih deželah. Njeni pristaši so tudi na čelu nove vlade v sosednjem Iraku. V Damasku in v Bagdadu preudarjajo in delajo načrte za povezavo Sirije, Iraka, Jemena, Združene arabske republike, kot so še vedno Egiptu uradno imenuje, in Alžirije. V vseh teh državah so vlade v rokah pristašev socializma, čeprav z morda malo različnimi načrti. Glavni zagovornik in predstavnik arabskega združevanja je še vedno Naser. Zadnji prevrati v Iraku in Siriji so dali združevanju arabskega sveta novega poleta, pa ustvarili novo, večjo nevarnost za Izrael.

Včeraj so bile v Damasku, glavnem mestu Sirije, demonstracije pred turškim poslanštvom, kamor se je zatekel predsednik v petek vržene vlade El Azam. Množice so manifestirale po mestu in vzklikale arabski edinstvi, prav posebno pa njenemu zagovorniku Naserju. Podobne manifestacije so bile v petek v glavnem mestu Iraka Bagdadu, kjer so slavili en mesec staro uspešno revolucijo.

V Siriji in Iraku so na oblasti pristaši socialist. stranke Baath, ki se zavzema za agrarno reformo, socializem in za arabsko edinstvo. Oni niso zagovorniki enotne arabske države, kot bi jo rad egiptovski Naser, ampak so za bolj rahlo povezavo držav, ki naj bi ohranile večji del svoje neodvisnosti. Tako so sedaj v Damasku in Bagdadu izdelali načrt za skupno vrhovno poveljstvo vseh oboroženih sil Sirije, Iraka, Združene arabske republike, Jemena in Alžirije. Poleg skupnega vojaškega vodstva, naj bi obstajalo tudi skupno politično vodstvo, ki bi vzporejalo želje in potrebe držav, članic zveze.

V kolikor do take zveze dejansko pride, bo ta nevarna Jordaniji in Savdski Arabiji, kjer skušata kralja Husejin in Saud ohraniti svojo oblast in pomagati nazaj na prestol kralju Bašnji, saj je bil guverner v državi Ohio. Zato je sedaj predlagal Kongresu, naj uredi vprašanje zapuščenih dnevnih kopov s federalnim zakonom.

Izrael sledi pazljivo razvoju

Krepitev Naserjevega ugleda, vpliva in moči ter povezovanje arabskega sveta pod njegovim vodstvom je prav posebno nevarno Izraelu, ki je trn v peti vsem Arabcem. Arabski sosedje, prav posebno pa Naser, bi radi pognali Jude v morje in se polastili vsega Izraela, ki jim je bil po njihovem mnenju nasilno in krivično odvzet.

Izrael je vojaško dobro organiziran in pripravljen na napad in obrambo. Sedanjemu položaju je brez dvoma še kos, toda to ni mogoče trditi za bodočnost, če se arabske sile združijo in nastopijo enotno. Razumljivo je, da iz Jeruzalema in Tel Aviva pazljivo gledajo preko meje pripravljeno na vse.

Novi položaj je vzbudil precej zaskrbljenosti tudi v Washingtonu.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—

Podr. št. 10 SZZ ima jutri, v torek, ob sedmih zv. sejo v navadnih prostorih.

Podr. št. 25 SZZ ima nocoj ob sedmih sejo v šoli sv. Vida. Tajnica bo pobirala asessment od 4:30 dalje.

V bolnici—

Ignac Kušar z 20101 Goller Ave. je v Huron Rd. bolnici, soba št. 503.

Zadušnica—

V sredo ob 7:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Gertrudo Možina ob 28. obletnici smrti.

Jutri ob 6:30 bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Michaela Hribar ob 5. obletnici smrti.

Ropar fotografiran—

V petek popoldne je skrita kamera fotografirala roparja v Federal Savings & Loan Association na 3115 W. 25 St. Odnesel je okoli 500 dolarjev. Posnetki so sorazmerno jasni in oblasti upajo, da bodo roparja kmalu dobile v roke.

Policija bo strožja proti pijancem—

Prometna nesreča v sredo zvečer na Clark Ave. mostu, kjer je pijani voznik zakrivil smrt treh drugih oseb, je pripravila policijo do tega, da bo strožje nadzirala vse gostilne glede pijancev in gostinčarjev, ki bodo pijanim osebam še postregle z alkoholnimi pijačami.

Znižane vozne—

Nad 65 let stari prebivalci mesta imajo pravico do znižanih vozništnih na mestnih prometnih sredstvih. Za to so potrebne posebne izkaznice, ki jih rojaki s področja fare sv. Vida dobe lahko v St. Clair Recreation Center od torka do petka od 10. dop. do treh pop. Vsak prijavitel mora prinesiti seboj: dokaz o svoji starosti, fotografijo v velikosti 1.5"x2", 25c in kuverto naslovljeno na lastno ime.

Seja—

Društvo Danica št. 11 SDZ ima jutri, v torek, sejo.

Pogreb—

Pogreb pok. Ane Zupancic je danes ob osmih iz Grdinovega pokopališča, zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkvi sv. Kristine ob devetih, nato na pokopališče.

V Slovenijo—

V Slovenijo sta odpotovali z ladjo United States ga. Josephina Modic in ga. Milica Zaletel. Vse potrebno za pot je uredila obema pot. pis. General Travel Service, 6526 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Seja—

Društvo sv. Katarine št. 29 Zah. Slov. Zveze ima v sredo ob 7:30 sejo v navadnih prostorih. Po seji bo zabava, na katero je vabljeno vse članstvo.

A. Subelj na radio—

Danes bo na Slovenian Varieties na WXEN-FM razgovor z A. Subeljem, znanim slovenskim pevcem in pevovodjo.

Polzvedovalni kolček

Matija Sedej z 281 St. Clarens Ave., Toronto 4, Ont., Canada, tel. LE 2-4123 — išče g. Toneta Gantarja.

Šolski busi

DETROIT, Mich. — Okoli 30 odstotkov vseh šolarjev v Združenih državah se vozi v šolskih avtobusih.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 49 Mon., March 11, 1963

Deset let po Stalinovi smrti

Desetletje ni dolga doba v človeškem življenju, kaj šele v zgodovini. V normalnih razmerah ne pomeni mnogo. To velja tudi za prvo desetletje po Stalinovi smrti. Le redki so, ki se spominjajo tega dogodka in vežejo nanj svoje premišljanja. Tudi mi bi ga samo registrirali, ako ne bi hoteli porabiti te prilike, da opozorimo na nekaj dogodkov in mednarodni in ruski politiki, ki so v posredni ali neposredni zvezi s Stalinovo smrtjo.

Prva in morda najvažnejša posledica je dejstvo, da se tudi komunistične diktature ravna po nekih pravilih, ki veljajo za diktature vsake vrste. Mednje spada dejstvo, da se kolektivno vodstvo ne obnese v nobeni diktaturi, tudi v komunistični ne. Do 1. 1963 tega še nismo vedeli, dopuščali smo možnost, da se bo v Moskvi uveljavilo kolektivno vodstvo, ki je imelo že svojo izdelano in preskušeno obliko v izvršilnem odboru ruske komunistične stranke. To se ni zgodilo. Kar v okviru izvršilnega odbora so se pojavili kandidatje za diktatorja: Beria, Malenkov, Hruščev itd. Hruščev je bil najspretnější med njimi. Počasi je odstranil vse tekmece in sam postal Stalinov naslednik. S tem je bil najbrže podan vzorec, kako se bodo v bodoče menjali diktatorji v komunističnih diktaturah: proces se bo začel s kolektivnim vodstvom in končal z novim diktatorjem. Dobro je, da smo napravili to skušnjo. V podobnih slučajih v prihodnosti ne bo treba misliti na nevarnost, da bi boj za nasledstvo utegnil sprožiti vojne zapletljaje.

Menjava diktatorja v Kremli je tudi potrdila resnico, da je vsaka diktatura taka, kot je njen nosilec. Noben rod ni imel toliko prilik, da preskusi to pravilo. Hitler, Mussolin, Stalin, vsi so živi dokazi, kako diktatorji gnetejo diktature. Tudi Hruščev spada mednje.

Stalin in Hruščev sta popolnoma različna značaja. Stalinu se pozna njegova kavkaška domovina in divja okolica, ki je v njej preživel svojo mladost. Tam se je razvil njegov čut za brezobzirnost, krvoločnost, zahrbtnost, zagrizenost itd. Hruščev je sin ukrajinskih poljan. Zvit, prebrisan, spreten, z majhnim spoštovanjem do doslednosti in držanja dane besede, z neomejeno domišljijo za laži, nedarjen demagog, vse to je združeno v njegovi osebnosti. Dočim je bil Stalin rojen puščavnik, ki ni mnogo maral niti za družbo svojih najožjnih sodelavcev, je Hruščev družben človek, ki ima rad ljudi okoli sebe, se veseli, ako jih more zabavati, kar Stalin gotovo ni bil.

Kakor hitro se je dokopal do oblasti, je omilil mnogo diktatorskih navad svojega prednika, stvarno je likvidiral tajno policijo in jo podredil strankini disciplini, razpustil je skoraj vsa koncentracijska taborišča itd. Ljudje so takoj začutili, da vleče nov veter, toda mi niso takoj verjeli. Šele počasi so se navadili, da smejo reči svojo besedo v vseh zadevah, ki niso strogo političnega značaja. Jezik se jim je neverjetno hitro razvezal in danes se godijo na Ruskem stvari, ki nanje narod pod Stalinom niti sanjati ni smel. Da navedemo smo par slučajev!

Ruski ekonomisti danes lahko svobodno debatirajo o svobodnem gospodarstvu in pri tem obravnavajo dobre in slabe strani kapitalizma. Celotno Hruščev se je vnel za nekatere dobre pojave v svobodnem gospodarstvu. Še hujši je skok v literaturi. Tam so na primer zadnje čase natisnili dve povesti, ki slikata življenje ruskega človeka pod Stalinovim režimom tako, kot je bilo v resnici. Kdo bi upal misliti na kaj takega še pred par leti? Res je, da Hruščev tuptam godrnja in žuga, da bo svobodo omejil. Ve pa, da ne bo dosti opravil. Ako bo dano svobodo omejil na eni strani, bo butnila na dan na drugi. Razlika se vidi najlepše v izlozbah ruskih knjigar; kakšna revščina je vladala v izlozbenih oknih pred nekaj leti, kakšne izbore ima danes ruski bralec!

Reda radi moramo dodati, da se je zboljšalo tudi vsakdanje življenje, akoravno je postalo tudi dražje. Da je to zasluga samo novega režima, se ne da trditi. Ako bi bil Stalin še živ, bi verjetno ne mogel zavreti višjega življenjskega standarda.

Ogromna je seveda razlika med nekdanj in sedaj, ako pomislimo na odnose Moskve do njenih satelitov. Varšavski Gomulka in madžarski Kadar govorita danes že tako neodvisno kot Tito. Seveda jima zemljepisni položaj njihovih dežel veleva, da gresta čez drn in strn za rusko zunanjo politiko. Svoje poglavje je seveda spor med Mosko in Peipingom. Ali bi Stalin dopustil, da bi prišlo tako daleč, o tem se da debatirati. Resnica pa je, da je spor dejstvo, ki močno vpliva na vso rusko domačo in zunanjo politiko.

Napredek v vojaški uporabi atomskega in vodikovega streliva je tudi pojav, ki ga v času Stalinove smrti ni bilo. Ta napredek je utrdil ravnovesje vojnih sil med komunističnim in svobodnim svetom. Razdiralna sila streliva je danes že tako velika, da svet ne potrebuje več njenega povečanja. Strokovnjaki sedanes pečajo le z vprašanjem,

kako bi se strelivo dalo uporabiti za orožje malega kalibra, kako bi postalo "bolj čisto" od radijacije. Tudi razvoj raket je dosegel svoj vrhunec, pomanjkljiva je samo lastnost raket, da zadenejo svoj cilj. Vsega tega ob Stalinovi smrti še ni bilo, pomeni pa verjetnost, da danes niso velike vojne z atomskim orožjem več mogoče.

Vse to nam je prineslo prvo desetletje po Stalinovi smrti. Upajmo, da nam bo nekaj dobrega prineslo tudi drugo.

BESEDA IZ NARODA

Kralj na Belajnovi

Cleveland, O. — Zadnjič smo nekaj na splošno rekli o Ivanu Cankarju, da je združeval v sebi duh velikega puntarja in glasnika velike ljubezni do majhnih ljudi.

Če se danes ustavimo ob njegovi drami Kralj na Belajnovi in si jo ogledamo malo pobližje, bomo videli, kako je Cankar s tragiko, sarkazmom in ironijo hotel pokazati, da je tudi v zmagujoči krivici že želo smrti — vest, ki v krivici vpije podnevi in ponoči, ki ga gloda in votli, dokler se nekoč zmagujoči in na videz srečni zunanji obod ne sesede v praznino. Notranje mrtvi nasilnik ni srečen — v resnici sredi svojega kraljevanja ostaja sam, od njega so se z duhom odtirali vsi — žena in otroci. Ob Cankarjevem času so bralci in gledalci v Kralju na Belajnovi videli bolj negativno kakor pozitivno stran. Hoteli so videti kot glavno osebo nasilnika Kankorja, ki si preko zločina in krivice pridobi bogastvo in na poti do neomejenega kraljevanja prida prvemu zločinu še enega — ubije Maksa, nosilca ideje ljubezni, ki se vrne iz tuje domov in postane živa vest Kankorjeva. Prav zavoljo tega mora umreti.

In ravno Maks je osrednja oseba Kralja na Belajnovi. Maks je posebej čista etičnost, človek, ki vidi, da krivica uspeva zavoljo tega, ker ni ljudi, da bi se ji upali upreti. Kakor je Kantor, nasilnik sam povedal, ko je že prišel na oblast.

"Sovražite me kakor točo in bojte se me kakor toče. Vaš strah je moj varuh."

Varuh krivice je strah, plašnost, strah pred zamero, strah pred škodo, strah pred bojem z nasilstvom. Samo Maks v naravnost pretiranemu junaštvu se upa upreti krivici, toda sam mora v boju propasti. Maks se svojega konca zaveda, zaveda pa se tudi, da bo z očitki vesti Kankorju načel življensko žilo, kar mu naravnost pove:

"Kar sem nameraval, sem dosegel. Zdam imate plot, ki ne morete preko njega. Imate vesti, ki vam trka na okno."

V tem je velika, pozitivna vrednost Cankarjeve drame. Skozi celo igro kriči vest, očitje, dokler na koncu sredi Kankorjevega zmagoslavlja ne krične skoz vrata oče umorjenega Maksa:

"Morilec!"

Ljudstvo besede ne upa priprijeti, odvisni so od Kankorja, delajo v njegovi opekarni. Toda beseda ni šla mimo, zaklenili so jo vase. Nekoč pride morda prav nov Maks in tedaj...

Pisatelj pusti to pot odprto. Pusti zmagati krivici, toda s črvom v sebi, s črvom, ki bo glodal dan in noč.

Ob pozitivni skrajnosti Maksa in ob negativni skrajnosti Kankorja stoji stari župnik, naivna dobičina, ki ne dojame skrite Kankorjeve podlosti. Dolgo sta si bila v zameri, vse od tedaj, ko je Kantor kandidiral na soprotni strani. Zdaj je postal kandidat klerikalne stranke in župniku se zdi, da se Kantor vrača in v stari naivnosti mu župnik hoče iti nasproti. Strah ljudi, ki ne upajo javno govoriti o Kankorjevem zločinu, zagrija župniku Kankorjevo preteklost in Kankorjevo obljubo, da bo na svoje stroške popravil župnišče, ki razpada, mu še potrdi misel, da se Kantor res vra-

ča. Župnik vidi, da Kantor podpira nekaj revežev, da daje miloščino celo Maksovemu očetu in kruh otrokom uboge Lužarice. V svoji starosti in naivnosti ne more doumeti, da je Kantor zločinec. Šele na koncu izrazi misel, ki daje slutiti negotovost, ki pa je ne izpelje:

Prav tako se mi zdi gospod Kantor kakor da bi se tukajle zgodilo, kakor da bi bila vaša hiša krvava. Vso noč se mi je sanjalo...

Toda negotovosti ne izpelje do konca. Preveč vidi vso nevarnost samo v upornosti ljudi, ki so prinesli na vas nove brezverske ideje — Maks, Lužar in še nekateri so se zvezali, ne ho- dijo v cerkev, suntujo ljudi na upor. Ne vidi v svoji starosti, da je še hujši človek, ki si nadeneno masko dobrega človeka pa je pod masko zločinec — ni uganil Kankorja.

V tem je bila njegova tragi-

ka.

Cankar je slovenski klasik. Od bičanja do pretiravanja je hodil, da bi jasneje pokazal na krivice, ki so se godile majhnim ljudem in slovenskemu narodu. Toda vsak, ki se poglubi vanj, vsak, ki v njegovem bičanju najde zрно, ki ga je Cankar hotel pokazati skozi žaromete človekovih slabosti, bo videl, da je zрно čist kristal. Pozitivne vrednote v Cankarjevih delih so tiste, ki so Cankarja postavile za vselej na prve strani slovenske literarne zgodovine.

Tako je Cankarja treba gledati. Kot iskalec resnice in ljubezni in kot budilca vesti.

Karel Mauser

Liga poizveduje

Cleveland, O. — Lepo prosimo, da bi javili svoje sedanje naslove naslednji rokaji, ki so tudi prišli v Združene države iz nemških, avstrijskih in italijanskih begunskih taborišč s pomočjo Lige katoliških slovenskih Amerikancev:

Ivan Hojnik, Franc Ivkovič, Joseph Jaklič, Ivan Škorjanec, ki so prišli v Chicago, Illinois; Stanislav Šepetavec, ki je prišel v Bedford Hills, New York; Anton Račič, Tatjana Račič, Nikola Katič, Jože Vičič in Stepan Zalik, ki so prišli v Cleveland, Ohio.

Kdor more, naj jih opozori ali sam sporoči njihove sedanje naslove na: Preseljitveni urad LIGE KSA, 1156 Washington Blvd., Cleveland 24, Ohio. Vnaprej najlepša hvala!

Liga KSA

Trije tički na milwauškem odru

MILWAUKEE, Wis. — Mesto Milwaukee, oziroma slovenska skupina v Milwaukee se je zopet postavila z lepno kulturno prireditvijo. Doprinos h kulturi morda ni bil toliko pomemben, kot je bila to poživitev slovenskega duha. Slovensko društvo Triglav je lahko ponosno, da je edino društvo v Milwaukee, ki vzdržuje lepe slovenske navade in slovensko besedo. Polna dvorana ljudi je pričala, kako so ljudje še vedno željni slišati slovensko besedo in ji dati javno priznanje. Ne- ka tukaj rojena Slovenka je rekla: "Ljudje so željni slišati slovensko besedo. Ker je teh stvari bolj malo, zato jih je pa takrat več, ko je kaka taka prireditve."

Uvodno besedo je izpregovoril Franjo Mejač, predsednik društva Triglav. Izrazil je svoje veselje nad udeležbo ljudi ter poudaril, da to kaže razumevanje za slovensko stvar in ljubezen do slovenske besede. Da bomo lahko še naprej v tako lepem številu podpirali slovensko stvar, je potrebno sodelovanje vseh: staronaseljencev in novonaseljencev. Posebej je še poudaril tiste, ki so tukaj rojeni, a cenijo in spoštujejo kulturno slovensko ozadje svojega očeta in svoje matere. Materijalni uspeh prireditve bo veliko pomagal pri izboljšanju parka Triglav, ki ga je društvo kupilo za razvedrilo in oddih svojih članov in njihovih otrok. Dobra volja in sodelovanje bosta še naprej pomagala ohranjati duha slovenske besede in zavesti.

Slovenca si ne moremo misliti brez petja. Slovenski fantje Jose Kozjek, Darko Berginc, Rudi Kotar in Janez Rifelj so nam pod vodstvom dirigenta Ernesta Majheniča zapeli v srce segajoče pesmi. Kvartet je pesmi zapel z velikim občutkom in smo jih tudi tako sprejeli. Pesmi, ki so jih za to priliko izbrali, so bile prav posrečene. Zapeli so pesmi: Domovini, Pogled v nedolžno oko, Sijaj, sijaj, sončece in Rože je na vrtu plela. Ploskanje ljudi je povedalo, kako zelo so jim te pesmi bile všeč.

Kjer je petje, tam je ponavadi tudi muzika. Predstavil se nam je mlajši rod. Lahko jim rečemo o "mali harmonikariji". Nekaj prav domačih melodij so nam zaigrali: Karel Strmšek, Janez Menčak in Franci Coffelt. Dobro so zaigrali. Upajmo, da bodo še kdaj nastopili!

Visek prireditve so vsekakor bili "Trije tički", burka v dveh dejanjih. Trije z vsemi žavbami namazani popotniki so se znašli v gostilni, kjer so dobro jedli in pili, a vse zastoj na račun lahkovernega in polnega upanja na dobiček gostilničarja (Janez Rifelj) in njegove žene (Dari Strmšek). Popotniki, ki so naši trije tički, so po poklicu krojači (Ivan Jakoš), urar (Dimitrij Kralj) in piskrovec (Ivan Bambič). Ko je prišlo do plačanja računa, je gostilničar na svojo grozo ugotovil, da nobeden od vseh treh nima denarja. Zadeva je šla tako daleč, da je policija (Anton Strmšek) vse tri aretirala in so morali pred sodnika (Frank Menčak). Vso zadevo bi kmalu postavil narobe sodnijski sluga (Jože Ornik). Sodnik je moral biti prav trden, da je zadeva prav potekla.

Burka je kakor nalašč za predpust. Podana je bila zelo dobro. Igra je bila bolj močno prikazana, z večjim učinkom in zelo naravno igrana v drugem delu. Igralci so pokazali veliko zmoglosti. Bili so dovolj razločni in glasni, da si jih celo zadaj v dvorani zelo dobro slišal. Škoda je le, da niso malo počakali pri kakih "očvirkih", ko so se ljudje smejali. Režiser (Lojze Galic), je vložil veliko truda, da so igralci podali igro v splošno zadovoljnost ljudi. Njegov trud je bil poplačen z dobrim igranjem igralcev. Vedno je dober znak, da je igra privlačna in dobro igrana, če ni letanja otrok po dvorani. Kadar otroci poslušajo, je to dobro znamenje. To se je pokazalo pri tej igri.

Ljudje bodo še dolgo govorili o tej igri. Bilo je dovolj smeha za vsakega. Bolj težko je bilo za tiste, ki niso dovolj podkovani v slovenščini. Da lahko razumeš šalo, moraš znati pomen besed in način izražanja. Tako imaš šele popoln užitek vsake veseloligre in tudi burke "Trije tički".

Po prireditvi je bila prosta zabava s plesom. Med zabavo so postregli po stari slovenski navadi z domačimi krvavicami in pečenicami, s krompirjem in kislim zeljem. Pust je pošteno rogovilil. Pomagali so mu Veseljčki fantje z muziko.

VESTI IZ SLOVENIJE

Vzorna razprava o ustavi

V Jugoslaviji pripravljajo novo ustavo. O njej so razpravljali pri vseh mogočih množičnih organizacijah in prirejali seveda tudi posebne razprave. O teh razpravah je ljubljansko "Delo" prineslo med drugim tudi tole poročilo:

Zadnjič sediva s prijateljem Fonzeljnom pri čaši pelinkovca pri Figovcu in razglabljava o tem in onem. Moj prijatelj Fonzelj je namreč novinar in je hudirjevo na tekočem o vsem, kar se dogaja doma in po svetu. Zato imava vsak teden redne sestanke, saj razumete, tudi jaz želim biti na tekočem in najbolje je, če dobi človek informacije iz prve roke. Pravil je torej Fonzelj oni dan, kako razpravljajo po vsej deželi o novi ustavi, oziroma o njenem — kako se že reče — predosnutku. Vse skupaj se mi je zdelo na moč zanimivo, a v glavnem je v časopisih že vse zapisano. Vendar pa je doživel Fonzelj čedno razpravo v dveh ali treh krajih, o kateri pa najbrž še niste brali. Sicer pa naj sam pove, kako je bilo, tule jo dobesečno njegova pripoved (da se ne bo mogel "ven vleči"):

"Nekega dopoldneva je predsednik krajevnega odbora SZDL prejel pismo, priporočeno in expres, v pismu je bilo zapisano: Dragi tovariši iz krajevnega odbora! Kot veste, je v teku javna razprava o predosnutku nove ustave. Seveda bo treba organizirati razpravo tudi v vašem kraju, in to čimprej. Poiščite predavatelja in dvorano, sicer pa že sami veste, kako in kaj. O razpravi nam pošljite izčrpno poročilo.

Občinski odbor Predsednik je seveda takoj pljunil v roke in pričel delati. Najprej seje lotil razmišljanja o pripravah; dvorana, to bodo dali gasilci; predavatelj, hm, to je že nekoliko težje. Lahko bi bila učiteljica, če ne bo šlo drugače. Samo premlada je, sploh pa ženska... Aha!... okrožni sodnik je domačin. Ta bi se gotovo prišel pokazat v domačo vas. Razen tega je ravno prav star, brez dvoma bo napravil dober vtis. Zdaj pa še, kdaj naj bi napravili to reč. Najlepše bi bilo seveda v nedeljo, ko ni dela na polju... ampak v nedeljo bodo vsi pri maši... V ponedeljek gasilska seja, v torek balinarska... v sredo — bi šlo. Torej v sredo.

Dvorana gasilskega doma je bila nabit polna — po zaslugi vaškega bobnarja — ko je predavatelj stopil na stol in pričel. Kot je bil predsednik pričakoval, je napravil dober vtis na občinstvo. Govoril je lepo in učeno. Pravil je o odmiranju države, o družbeni in privatni lastnini, o rotaciji, samoupravljanju itd., vmes pa je mešal zapletene in učene besede, ki jih še tisti v prvi vrsti niso povsem razumeli.

Njegovo govorjenje je na poslušalce vplivalo zelo prijetno. Ženske v zadnjih vrstah so izvekle pletenje, moški v sredi so dremali, v prvi vrsti so prikrito zehali. Predavatelj je stal k sreči na visokem, pa tega blagodejnega učinka ni opazil.

Po predavanju je bil na vrsti kratek odmor, nato pa vprašanja poslušalcev. Zdaj šele je prišla do veljave aktivnost vaš-

Vedno se rad udeležim prireditve, kot je bila ta. Počutili se kakor doma in dobra volja sama pride. Da bi le to še dolgo ostalo!

Igralcem in Društvu Triglav čestitamo in želimo, da bi nas kaj kmalu zopet presenetili z novim nastopom.

F. O.

ščanov. Najprej se je vzdignil starejši možak:

"Tovariši," je pričel, "to, kar bom vprašal, ni nova stvar, pravzaprav je zelo stara. Zanima me namreč, kdaj bo naša vas dobila vodovod..."

Nato je zgovorno dokazoval, kako lepa stvar je vodovod in zaključil:

"Tovariši, sprašujem se, kdo je odgovoren za to, da še nimamo vodovoda?"

Za njim se je zvrstila še kopica govornikov, ki so se vsi vneto zavzemali za svoje predloge in se spraševali, zakaj to in to še ni opravljeno. Tako je bilo govora o davkih, ki da so visoki, o stanovanjski stiski, ki da je velika (razpravljaj učitelj), o zanemarjenih strniščih, ki da so v sramoto lastnikom in celemu okraju (razpravljaj predsednik turističnega društva) in še o vrsti zanimivih in koristnih stvari.

Predavatelj je bil kar prese- nečen nad to ploho vprašanj, bilo je videti, kot da vprašanj sploh ni pričakoval; najbrž je menil, da je v predavanju vse jasno povedal, in da mu lahko verjamejo. Lahko bi rekli, da je nekoliko izgubil ravnotežje. Toda s pomočjo predsednika se je kmalu zmašil in z združenimi močmi sta odgovorila vsem (toliko laže, ker je predsednik to pot poslušal ista vprašanja že sedemindesetič).

No, konec koncev se je razprava lepo končala, saj je trajala debele tri ure, da ne govorimo o odmoru in neuradnem podaljškju pri "Jelenu".

Drugo jutro si je predsednik zadovoljno pomel roke in napisal poročilo:

"Dragi tovariši z občinskega odbora!

Sporočam vam, da smo razpravo o predosnutku ustave zelo uspešno izpeljali. Predavanje je bilo odlično, vprašanj o- bilo, bila pa so tako kvalitetna, da na nekatera sam tovariš predavatelj ni znal precej odgovoriti. Vse skupaj je trajalo tri ure in petnajst minut in lahko rečemo, da je bila razprava res vzorna. Mislim, da smo s tem opravili svojo dolžnost.

S tovariškimi pozdravi predsednik krajevnega odbora SZDL"

A. Novak

Veliko poslopje

WASHINGTON, D.C. — Pentagon, poslopje v obliki petstranega mnogokotnika, v katerem je sedež obrambnega tajništva in vrhovnih poveljstev oboroženih sil ZDA, pokriva 34 akrov površine.

SLOVENSKE RADIO ODDAJE

Vsak dan od ponedeljka do petka: 6:00 do 7:00 zvečer, postaja WXEN-FM, 106.5 Mc.

Sobota: 6:00 do 7:00 zvečer, postaja WXEN-FM, 106.5 Mc.

7:00 do 7:30 zvečer, postaja WJMO-AM, 1490 Kc.

Nedelja: 8:00 do 9:00 zjutraj, postaja WXEN-FM, 106.5 Mc.

10:30 do 11:00 dopoldne, postaja WDOX-AM, 1260 Kc.

11:00 do 12:00 dopoldne, postaja WXEN-FM, 106.5 Mc.

12:30 do 1:00 popoldne, postaja WDOX-AM, 1260 Kc.

Ob nedeljah je od 9:00 do 10:00 dopoldne srbski program, od 6:00 do 7:00 zvečer pa hrvaška ura. — Obe oddaji sta na postaji WXEN-FM, 106.5 Mc.

James Oliver Curwood:

OGENJ DIVJA

Potem je doživljal Carrigan večnost nemira, brez moči, pa vendar v stalni borbi, da bi se uprl nevidnim silam, ki ga hočejo pobiti. Bilo je tudi, da je to prenehalo; prišlo so ure spanja in trenutki živahne jasnosti; ali ganiti se ni mogel. Včasih se je tema umaknila luči. V tisti svetlobi je videl, da je vse čudno izobličeno, da se premetava in meša ter stalno bori z njegovimi čuti. Še enkrat je bil tam na toplem pesku in čul je glas. Jeanne Marie-Anne in Zlatolaske. Zlatolaske je mahljala z zastavico nad njegovim licem. Zastavica je bila iz črne tkanine, na tri vogle, in bil je na njej velik medved, ki se bori s polarnimi volkovi. Sedaj je Zlatolaske pobegnila in glasno vpila: "Pierre Boulain... Pierre Boulain." Kar je videl nazadnje, so bili lasje, ki so plameneli kakor ogenj v soncu. In ona s črnimi očmi in črnimi lasmi je vedno prihajala, kadar so se vračali mali hudički, da bi se ga lotili s streljanci. Od nekega je prišla iz teme in jih razgnala. Čul je njen glas kakor šušljanje v uho, ko se ga je pa z roko dotaknila, mu je bilo to tolažba in olajšanje. Ko jo je tema odnašala, je klical za njo in ona je vedno čula ter se odzivala in njene roke so ga skušale božajoče pomiriti. Oh, kako sladek je ta glas in kako mile so roke! Iskal jih je, ko jih ni bilo. Kar bal se je, da se ne bi odmaknile.

Samo enkrat še se je zmedena tema v pesku popolnoma poveznila nanj. In takrat je slišal glas. Ni bi glas Zlatolaske, Bateesa ali Jeanne Marie-Anne. Blizu njegovega ušesa je v strašnem mraku nekdo zlogoval besede: "Je kdo... videl... Blacka... Rogerja... Audemarda?" Hotel je odgovoriti, zaklicati, a on i glas je ponovil besede, mirno in rahlo kakor iz groba. Boril se je za odgovor, da bi povedal, da je njemu, Davidu Carriganu, naročeno najti Blacka Rogerja Audemarda, ali da je on neke dalje tam na severu. Sedaj se mu je zazdelo, da se je glas spremenil v Audemarda samega, dasi v temi ni videl nikogar. Vendar pa je divje zagrabil in trdno držal, dokler ni začul drugega glasu, glasu Jeanne Marie-Anne Boulain, ki ga je prosila, naj pusti svojo žrtev. Takrat je odprl oči, ki so jasno videle. Poleg njega je bila Jeanne Marie-Anne, še bliže kakor v domišljiji njegove vročične pameti. Kakor z jeklenimi kremplji jo je držal za ramo.

"Gospod David, gospod David!" ga je prosila.

Prvi trenutek jo je čudno pogledal, potem pa popustil in roka mu je počasi splezala z njene navzdol.

"Oprostite... sanjalo se mi je," je trdno rekel. "Mislim sem..."

Videla je trpljenje na njegovem licu. Sedaj pa se mu je obraz razjasnil. Njegove oči so se v dolgem mraku spočile in opazile so spremembo. Blizu njega je sedela ona in se mu smehljala v oči. Tudi on se je nasmehnil, ali težko, ker je čutil, da mu je lice togo in trdo.

"Sanjalo se mi je... o ne-

kem človeku... Roger Audemard mu pravijo," je povzel. "Sem vas hudo prijel?"

Nasmeh je zginil z njenih ustnic, kakor je bil prišel. "Tako, malo, gospod. Prav mi je, da se bolje počutite. Jako slabo je bilo z vami."

Carrigan se je prijel za glavo. Čelo je imel obvezano, po licih je bil kosmat. Začudil se je. Tisto jutro se je namreč bil obril; jekleno ogledalce je imel pritrjeno na drevo, da se je videl.

"Pred tremi dnevi ste dobili rano," mu je mirno povedala. "Sedaj smo popoldne tretjega dne. Hudo vročico ste imeli. Moj indijanski zdravnik vas je rešil. Sedaj morate mirovati. Vse preveč ste govorili."

"O... Blacku Rogerju?" je vprašal.

Ženska je prikimala.

"In... Zlatolaski?"

"Da, o Zlatolaski."

"In... o kom... s črnimi očmi... in črnimi lasmi?"

"Morebiti, gospod."

"In o vragih z loki in streljanci, pa o polarnem medvedu, volkovih in o velikem gospodu Severu, ki mu pravijo Pierre Boulain?"

"Da, o vseh takih rečeh."

"No, potem vam nimam kaj več praviti," je zagodel David. "Mislim sem, da sem vam povedal vse, kar vem. Vi ste me ranili in me imate tukaj. Kaj hočete sedaj storiti?"

"Pokličem Bateesa," mu je odgovorila. Vstala je in naglo zginila skoz vrata. Carrigan je ni zadrževal. Njegove misli so se po prav peklenem vrvežu urejale, in šele, ko so se vrata zaprla, je videl, da je ni. Zopet je potegnil z roko po licu in začutil, da je še kosmat. Tri dni! Obrnil je glavo, da je pregledal vso kabino. Zahajajoče sonce jo je vso oblikovalo, da so se odražale barve sten in lesenih plošč v tleh ter svetlele tipke na klavirju in slike na stenah toplo oživljale. Videl je, da je iz divana postelja. Preoblečena je; ima od nekoga nočno srajco. Na mizici, kjer je pred tremi dnevi lenaril maček v košari, je bil velik šop cvetja iz gozda. Sedaj se mu je v glavi hitro vedrilo; previdno se je oprl na lakete; prisluškoval je. Ladjica se ni premikala; je zasidrana. Tam od smolnate peščine ni čuti nikakih glasov.

Omahnili je na blazino in oči so se mu ustavile na črni zastavi. Še mu je burno rila kri po žilah, ko je gledal, kako volkovi napadajo medveda. Povsod okoli Treh Rek so vsi poznali to zastavo. Ali ni je bilo lahko videti; nikoli ni prišla bolj južno kakor do Fort Chipewyana. Carrigan se je sedaj spomnil, da je bil mnogokaj čul v pristaniščih ali na potovanju ob rekah. Nekeč je tudi bral poročilo, ki ga je bil višji intendant divizije "N" poslal glavnemu stanu.

"Pierra ne poznamo. Malo ljudi ga je videlo izven njegovega ozemlja ob gornjem toku Yellowknifa, kjer popolnoma samolastno vlada. In oni ob Yellowknifu in ti ob Dog Ribs ga imenujejo Kichico Kimow, kar pomeni 'kralj', in o njem gre glas, da v njegovih krajih ni nikoli lakote ali kuge. Gotovo je pa, da kljub najbolj zviti taktiki nikdo ni mogel iztebiti njegovega samozvanega pravosodja. Policija nima vzroka in pravice posredovati in preiskovati."

MAREC						
So	Mo	To	We	Th	Fr	Sa
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KOLEDAR društvenih prireditev

MAREC

17.—Dramatsko društvo Lilijska poda v Slov. domu na Holmes Ave. igro 'Kralj na Betajnovi'. Začetek ob 3:30 popoldne.

17.—Zajtrk (Pancake and Sausage) Društva Najsv. Imena pri Sv. Vidu v novi dvorani od 8. zjutraj do ene popoldne.

17.—Društvo upokojencev v Euclidu ima zabavo v SND na Recher Ave.

APRIL

7.—Glasbena Matica priredi v SND na St. Clair Ave. svoj Spomladanski koncert. Začetek ob 8. uri pop.

20.—Slov. tel. zveza v Clevelandu priredi telovadno akademijo v veliki šolski dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 7:30 zv.

21.—Društvo sv. Ane št. 150 K.S.K.J. obhaja 50-letnico obstoja ob 11:30 dop. s sv. mašo v cerkvi sv. Lovrenca, ob enih pop. pa z banketom v SND na E. 80 St.

21.—Pevski zbor Slovan poda v SDD na Recher Ave. koncert.

28.—Pevski zbor Jadran priredi v Slov. del. domu na Waterloo Road koncert. Začetek ob 3:30 popoldne.

MAJ

4.—Društvo Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ obhaja 50-letnico obstoja z banketom v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Pričetek ob šestih zvečer. — Po banketu bo ples v spodnji dvorani.

4.—Družabni klub BD priredi v Baragovem domu družabni večer.

5.—Pevski zbor Triglav priredi v Sachsenheimu na 7001 Denison Ave. koncert. Po koncertu domača zabava v Slov. domu na 6818 Denison Ave.

12.—Pevski zbor Planina priredi koncert v SND na 5050 Stanley Ave., Maple Heights. Začetek ob 8. uri popoldne.

12.—Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v novi šolski dvorani pri Sv. Vidu materinsko proslavo.

12.—Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi Materinsko proslavo.

19.—Podr. št. 15 Slov. ženske zveze priredi v SND na East 80 St. ob petih popoldne ban-

ket ob 35-letnici svojega obstoja.

25.—Pevski zbor "Korotan" priredi koncert v šentviškem avditoriju. Začetek ob osmih zv. Po koncertu ples. Igra Tonkljive orkester.

JUNIJ

7.—Spominska proslava ZSPB v veliki dvorani pri Sv. Vidu.

2.—Spominsko romanje ZSPB k Lurški Mariji na Chardon Rd.

16.—Otvoritvena prireditev Slovenske pristave na pristavi v Genevi.

16.—Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi izlet k Sv. Petru.

23.—Letni Dan Ohio K.S.K.J. v Parku Društva sv. Jožefa št. 169 K.S.K.J.

30.—Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi na Slovenski pristavi piknik.

JULIJ

7.—VI. slovenski katoliški dan.

14.—Društvo slov. protikomunističnih borcev priredi piknik.

21.—Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na farmi sv. Jožefa na White Rd.

21.—Družabni klub Baragovega doma priredi izlet.

28.—Štajerski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

4.—Baragov dom in Družabni klub BD priredita na Slovenski pristavi piknik.

SEPTEMBER

29.—Podr. št. 25 Slov. ženske zveze priredi v dvorani pri Sv. Vidu opoldne kosilo ob 35-letnici svojega obstoja.

OKTOBER

19.—Podr. št. 47 SZZ priredi večerjo in ples v Slov. del. dvorani na 10314 Prince Avenue. Začetek ob 6:30 zvečer.

12.—Društvo slov. protikomunističnih borcev priredi "Jesenske kolone s plesom" v Slov. domu na Holmes Ave.

NOVEMBER

17.—Plesna skupina "Kres" priredi samostojen plesni nastop v šentviškem avditoriju.

DECEMBER

1.—Pevski bor Slovan poda v SDD na Recher Ave. svoj jesenski koncert.

Kenedy postavil gornjo mejo za prispevke ZN

NEW YORK, N.Y. — Generalna skupščina ZN se predvidoma sestane zopet sredi maja. Do takrat bo treba sestaviti tudi nov proračun, kar ni lahka naloga. ZN imajo namreč že sedaj proračunski primanjkljaj v znesku \$72 milijonov, do konca junija bo pa znašal deficit že \$127 milijonov.

Združene države so po dogovoru dolžne prispevati nekaj nad 32% k proračunu ZN, v resnici pa znaša njihov prispevek nad 50%. Vse, kar je preko 32%, je seveda ameriško darilo v korist ZN. Naša administracija je sedaj sklenila, da postavi gornjo mejo prostovoljnemu delu prispevka. Od sedaj naprej bo prostovoljno prispevala samo toliko, kolikor bodo prostovoljno povprečno prispevale tudi ostale članice ZN.

Na delegate ZN v finančnem odboru je ameriška izjava napravila globok in ne ravno prijeten vtis. Tolažijo se s tem, da Amerika ne misli resno in da se bo že dala pregovoriti, kadar nastopi sila ali zadruga.

— V Ameriki je okoli pol milijona glasbenih učiteljev. Večina poučuje klavir.

PO AZIJSKEM VZORU

— Norman Hartnell v Londonu je predstavil tudi pomladanski vzorec ženske obleke po azijskem okusu, kot ga kaže slika. Potiskano dvodelno obleko prekriva satenast plašč oranžne barve.

Bagdad pojde svojo pol

BAGDAD, Irak. — Vodstvo zadnjega iraškega prevrata in nove vlade dežele ne kaže posebne naglice pri izboljševanju odnosov do Naserjevega Egipta in pripravljanju morebitne povezave obeh držav v federacijo. Predsednik republike Abdul Salam Aref se zavzema za nagledjšo pot, toda večina je drugačnega mnenja.

Vlada in vojaški vodniki trdijo, da javnost ne kaže za združitve z Egiptom nobene vneme, med tem ko so Kurdi, ki naseljuje severni, na petroleju bogati del dežele, naravnost proti vsaki povezavi z Egiptom.

Kurdi so delali hude težave vladi Kasema, pokazali nato nekaj volje do sporazuma z novo vlado, sedaj po njihovi vodniki zopet zahtevajo samoupravo in polno enakopravnost.

Za političen azil je prošlo že pol milijona Kubancev

WASHINGTON, D.C. — Od kar vlada na Kubi Castrova diktatura, je že pol milijona Kubancev prosilo naše oblasti za političen azil. Kubo je zapustilo že nad 200.000 Kubancev, polovica se že nahaja v naši deželi. Niso pa to vsi čisti politični begunci, mnogo jih sili v tujino radi neznosnih gospodarskih razmer, ki sedaj vladajo na Kubi.

Obiskovalci Kube, ki so bili tudi za železno zaveso, trdijo, da bodo Kubanci kmalu v istem gospodarskem položaju kot zaslužni narodi za železno zaveso. In vse te spremembe so nastale v pičlih dveh letih!

Indonezija kupila pri nas tri luksuzna jet-letala

DJAKARTA, Indonez. — Predsednik Sukarno je dovolil svoji administraciji, da je za indonezijsko državno letalsko družbo kupila v Združenih državah tri razkošna potniška letala Convair 990 za okroglo \$20 milijonov.

Nakup je spravil v nejevoljo Sukarnove politične nasprotnike v Indoneziji, pa tudi nekaj ameriških politikov. Washington je namreč ravno sedaj poklonil Indoneziji znesek \$17 milijonov za "nujne gospodarske potrebe". Ali naj razkošna jet-letala tudi spadajo mednje?

Francoski rudarji nočejo končati štrajka

PARIZ, Fr. — Predsednik francoske vlade Pompidou je preko radia in televizije pozival rudarje v severovzhodni Franciji, naj se vrnejo na delo, ker utegne nadaljevanje njihovega štrajka povzročiti francoskemu gospodarstvu hudo škodo.

Rudarji zahtevajo krajši delovni čas in višje plače, nekako 11% več kot prejemale sedaj. Vlada jim je voljna dati le 5.7%.

Podeželske ceste

V Združenih državah je skupno okoli 32.500 takozvanih deželskih cest ali boljše poti. Poslužuje se jih okoli 9.4 milijone družin.

Moški dobijo delo

Štožičaste stružnice "Turret Lathe"

Delo dobi moški, ki je sposoben sestaviti in operirati W & S's; 4's; 5's and 3A's. Zahteva se najmanj 15-letna skušnja. Visoka urna mezda. Plačan dopust in prazniki.

WESTERN RESERVE MFG. CO.

3710 E. 93rd St. Michigan 1-0827

MALI OGLASI

Stanovanje iščejo

Hišo ali stanovanje treh do štirih sob in kopalnice vzame-mo v najem. Tel. 432-2352.

Stanovanje oddamo

Oddamo stanovanje štirih sob in kopalnice na 978 E. 78 St., zgoraj, starejšemu zakonskemu paru. HE 1-5530. —(11, 13 mar.)

Naprodaj

Grocerija in mesnica, licenca za pivo in vino. Se prodaja zaradi bolezni v družini. Dajte ponudbo. KE 1-0375 po 6. uri popoldne. (x)

Klavirji in harmoniji

pokončni z 88 tipkami \$50.00
spinet z 88 tipkami \$265.00
elektronični harmonij \$395.00

SMERDA'S MUSIC CENTER
5800 BROADWAY
MI 1-2125

Hiša naprodaj v Euclidu

Colonial hiša, 3 spalnice, v dobrem stanju, preproge in zavese vključene. Lastnik IV 1-8056. (49)

Za vestno in hitro barvanje in papiranje hiš se obrnite na slovensko podjetje

TONY KRISTAVNIK
PAINTING & DECORATING
HE 1-0965 ali UT 1-4234

Naprodaj

Velika, 9-sobna, enodružinska hiša na Groveswood Ave. Moderna kuhinja in kopalnica. Se lahko prenaredi v dvodružinsko. \$15,100. KE 1-8784. (51)

ČE HOČETE...

prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas

JOS. GLOBOKAR

986 E. 74th St.
HE 1-6607

Stanovanje oddajo

Na 6026 St. Clair Ave. oddajo 4-sobno stanovanje s kopalnico. Kličite IV 1-4888. (MWFX)

V najem

4-sobno stanovanje oddamo v dvostanovanjski hiši. Mirni doin na 1008 E. 79 St.

—(5, 8, 11 mar)

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOCI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & 68th St., EN 1-4212

Avto naprodaj

1961 Pontiac Ventura, 4 vrata, "hard top", kakor nov, ima vse. Zmerna cena. Morate videti. Privatno. 335 E. 156 St. IV 1-9639. (49)

IZDELUJEMO in popravljamo strehe, zlebove, dimnike, verandne zastore, furneze, itd.

FRANK KURE

R.F.D. 1, Rt. 44, Newbury, Ohio
tel. Jordan 4-5503

V najem se odda

stanovanje, zgoraj, stiri velike sobe, kopalnica, posebna kurjava, kuhinja, vse pritlikline. Kličite EX 1-5767. (53)

Izvršujem vsakovrstna hišna popravila. Cene zmerne. Delo zajamčeno Kličite LI 1-4337 od 6. ure zv. —(51)

V najem

Pet sob se odda zgoraj furnez na plin 1095 E. 67 St. UT 1-3772. —(50)

Sobe v najem

Oddamo 5 sob zgoraj. Od-rasli imajo prednost. Na 18608 Neff Rd. (53)

ZA ENKRAT BREZ KUPONOV — Za kitajsko novo leto v preteklem januarju je bilo mogoče v Peipingu kupiti sladkarije, nekatero drugo hrano in igrače brez odrezkov nakaznic.

DR. ZUPNIK

ZOBOZDRAVNIK
6131 St. Clair Avenue
vhod na E. 62 St.
Uradne ure: 9:30 zj. do 7 zv.
Prijava nepotrebna.

JULIUS ZEYER:

ANDREJ ČERNIŠEV

★ ★ ★

Katarina je kriknila tako presunljivo, da je njen glas prodrl skozi šum plesa in zvoke godbe celo v dvorano. Bojevala se je nekaj časa z omedlevico. V hipu je bila cela množica oseb v čumnati. Andrej je hitro dvignil draperije poleg zrcala in je izgi-

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

WOMAN FOR GENERAL HOUSEWORK.

4 Days a week. 9 AM to 4:30 PM. Must furnish own transportation. References. Crete, Ill. Phone OR 2-8819. (50)

HELP WANTED—FEMALE

We need immediately 2 ILL. STATE LICENSED PRACTICAL NURSES PLEASANT ENVIRONMENT, GOOD SALARY, STEADY POSITION Apply in person only.

BOHEMIAN HOME FOR THE AGED 5061 N. PULASKI RD. (50)

Excellent opportunity for REGISTERED NURSES

New 83 bed hospital. For all services and all shifts. Good starting salary \$350.- per month, plus differential for evening and night duties. Liberal personnel policies. — Wire, call or write to

Director of Nurses

LA PUENTE VALLEY COMMUNITY HOSPITAL 16195 E. Maine St., LA PUENTA, CAL. (50)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — 1½ story brick, income property 827 N. Central Park, near Chicago Ave., Modern 4 rooms down and 3 up. Tile baths and kitchens, full basement, auto, oil, hot water heat. w/w carpeting. — Telephone: CA 7-6716. (50)

OAK PARK — 7 large rooms. Low 20's. 4 bedrooms, liv. rm., Sep. dining rm. Modern kitchen and bath. Gar., side drive. Near all schools and trans. By owner. — 333-2205. (51)

2 APARTMENTS AND STORE Vic. 5200 West, 500 North; income \$160 plus owners apartment; — \$17,900. — Call ESterruck 8-1587. (50)

POSEN — BY OWNER 3-bdrm., 6 year old house, tile bath and kitchen. Storms and Screens, landscaped lot. Close to shopping, and R. I. railroad. \$14,900. Call FU 8-8288.

BUSINESS OPPORTUNITY

BEAUTY SALON — Good est. business. 4 operator shop. Priced for quick sale by owner — only \$6,500. WO 9-4561. Westmont, Ill. (49)

SCHOOL STORE — By Owner Established 40 yrs. on N.W. side. Thriving business. Near 4 schools. Lunch counter. AV 3-9193. (50)

SHOI STORE — BY OWNER Completely equipped. Fixtures, air cond. Reasonable rent. S. W. side. No inventory to buy. Sunday, RE 1-3814; Weekdays, ED 1-9582. (50)

njalo in je imela zlate lase slikovito ovite okrog glave, ki jo je podpirala z roko. Bila je zelo bleda in oči je imela povešene. Neznanec se je priklonil pred njo in je snel masko kakor ostali — tudi z odkritim obrazom je bil Andreju popolnoma neznan. "Mirovič, zakaj se vi edini obotavljate demaskirati se?" je vprašal neznanec.

Šele sedaj je začutil Andrej svoj kritičen položaj; premišljal je, kako bi se najbolje oprostil te zadrege, toda neznanec, ki je bil očitno prestrašen vsled njegovega molka in ker je imel namišljenega Miroviča na sumu, je naglo pristopil k njemu in mu mu je strgal masko.

"Izdajstvo!?" je kriknil ob pogledu na Andrejev obraz in je potegnil bodalo.

"Izdajstvo!" so zavpili ostali, obledeli so n so se vsi vrgli z noži in bodali na mledenica. Toda Agrafena, ki ga je bila spoznala, je v tem hipu skočila s stojala in ga je branila s svojimi snežno belimi prsi in z laktmi proti smrtonosnemu jeklu.

"To je prijatelj, ki k nam prihaja", je vzkliknila navdušeno, "prijatelj, ki mi je najdražji izmed vseh!"

Nastala je grobna tišina v kleti, toda kmalu nato se je oglasil

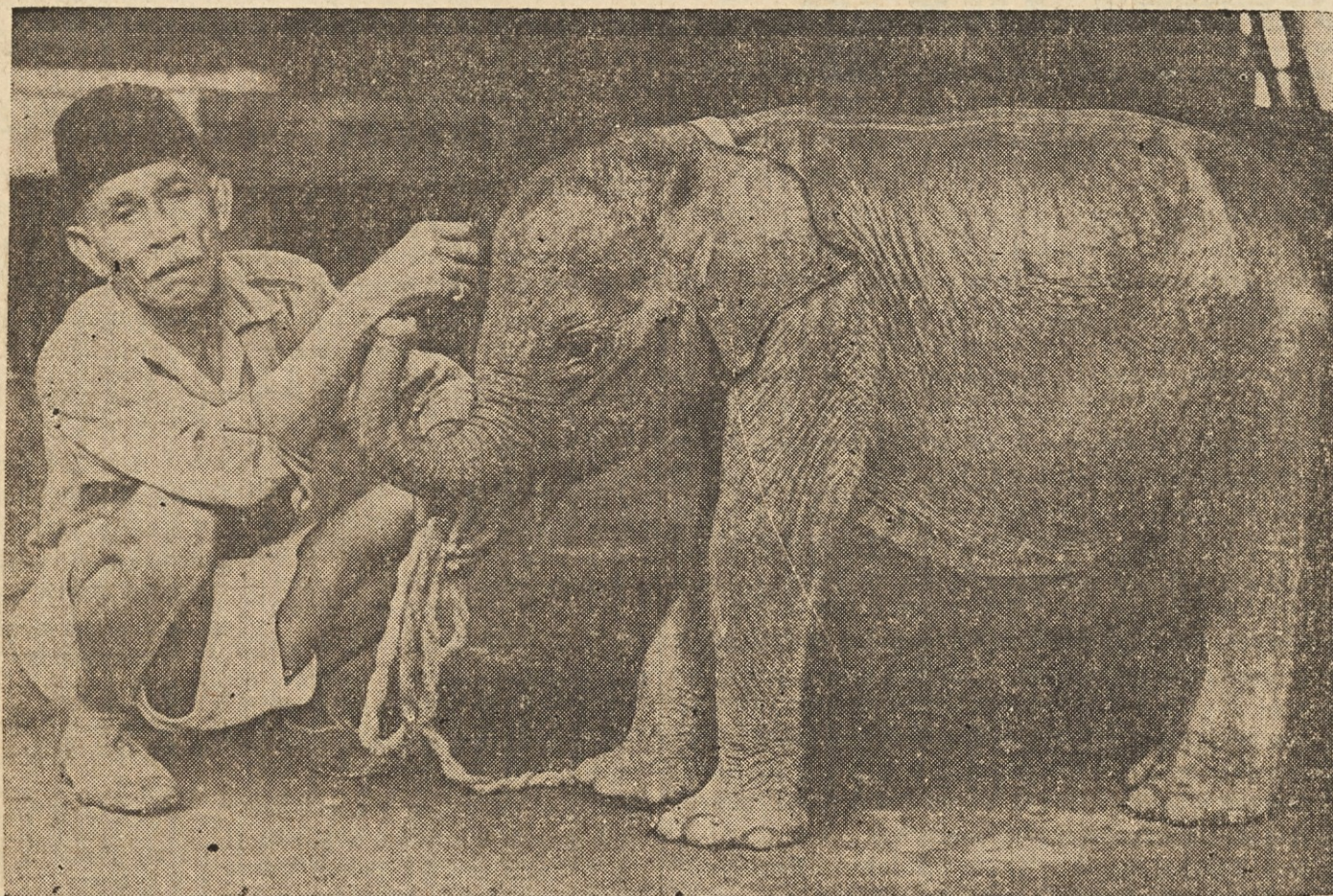
obupen krik vseh prisotnih: eden izmed krutih, na Andreja namerjenih nožev se je bil smrtno dotaknil deviških grudi Agrafe-

ne in rdeča lisa je vzplamtela na njenem belem plašču.

Agrafena se je nasmehnila, kakor da ne bi tega opazila.

"Andrej, moj prijatelj, vi ste vendar prišli, moja slutnja me ni prevarila, oče Jefrem je govoril resnico! Vi mi ponujate

tretjič svojo službo in umirajoč polagam svojo nalogo v vaše zveste roke!" Po teh besedah se je opotekla in se oprijela njegove rame.

V NOvem DOMOVANJU — Na sliki vidimo 9 mesecev starega sloniča, ki so ga hoteli iztihatapiti s Sumatre in ga prodati v kak cirkus ali živalski vrt. Tiho tapce so pri tem zasačili in mladi slonič je prišel v živalski vrt v Djakarti, glavnem mestu Indoneziije, kjer ga njegov varuh miri.

advantages

For the man who joins the Air Force directly after graduation

1 TRAINING AND ADVANCEMENT!

You get those stripes fast, and have the chance for the world's finest technical training. Also, Aviation Cadet and Officer Candidate programs and the Air Force Academy are open to qualified men.

2 EDUCATIONAL OPPORTUNITIES!

Earn college credit. 244 accredited U. S. colleges and universities provide on-Base classes, in the U. S. and overseas. You may even apply for final semester at college, with full pay and allowances.

3 TRAVEL AND ADVENTURE!

Airmen serve all over the world—in Europe, the Far East, the Far North, the Caribbean. This is the life for a young man who really wants to see the world!

4 FULFILL MILITARY OBLIGATION!

Men who join the Air Force at 17, find that their complete active duty and active reserve obligation are over at 22. Those who "wait and see" are often obligated until 28, or even older!

5 A FLYING START ON LIFE!

Whatever your future plans may be, your experience in the Air Force gives you a flying start on life. Get the full Air Force story today from your local Air Force Recruiter.

You go places faster on the all-volunteer team
U. S. AIR FORCE

Ask your local recruiter how you can enlist and train with your buddy

T. SGT. DEAN W. MILLER OR RODES
is your local **U. S. AIR FORCE RECRUITER**
He is located at
7909 EUCLID AVE. TEL. 795-1124

contributed in the interest of our National Security by

American Home Publishing Co.